

LĂNG MẠN NĂM 2000

Ngô Tịnh Yên

Lăng Mạn Năm 2000
lục bát Ngô Tịnh Yên
tựa: Nguyễn Sa
bạt: Ngọc Anh
bìa: Đinh Cường
phụ bản: mme Chau, Vanny Ngo.
Maggie Ngo, Đỗ Trung Quân.
Nguyễn Hải
thư họa: Vũ Hối
mẫu bìa sau: cảm nhận của
Thiên Nga, Nguyễn Dũng Tiến,
Du Tử Lê
nhà xuất bản Đồi xuất bản 1996

Thả Lá Đề Thơ

tại sao tôi làm thơ ?

tôi tìm kiếm cho mình riêng một đỉnh góc đời, giữa không gian hai chiều – ba chiều - bốn chiều...tôi muốn đem rực rỡ nắng vàng, vương lộng lay nở tràn cỏ hoa, con tim mãi không già, và cuộc sống đã không như điều tôi mơ ước...

hồn tôi oan khiến đời hạn cuối cùng

tim tôi rỏ máu

]không có điều gì để trách ai, tính ra...

bao nhiêu nước đã chảy dưới chân cầu

nhờ ơn đời cay đắng đã cho tôi thi vị !

ngô Tịnh Yên

Write Poems On The Leaves

Why I wrote poems ?

I reaching the summit, had my own corner in life, among two dimensions – three dimensions – four dimensions space...!

*I wish sunshine into nights, I want to see all but gorgeous flowers in any garden , I need
a heart which never ages, and life is not for loves as my wish...
My soul, disappointed, irrelevantly has to wait for expiration
My heart, deep in pain, bleeds in streams
Not to have the heart to blame, I realize...
at last it's in vain as water licks bridge !
Thank to bitterness gave me the poetic delight !
NTY*

Tựa
Nguyễn Sa

*gánh đời
qua những khó khăn
gánh con
sương gió nhọc nhằn sớm khuya
gánh tình
qua những cách lia
gánh mình
nước mắt đầm đìa buồn vui
gánh ngày
gánh những bụi ngùi
gánh đêm
trăn trở tới lui phận người
gánh thơ
qua những chợ đời
gánh xong
hết một kiếp rồi... tịnh yên*

Bài thơ mở đầu của *Lãng Mạn Năm Hai Ngàn* được tác giả đặt tên là *Gánh Thơ Qua Những Chợ Đời* cũng có thể mang tựa *Tự Họa*. Mỗi câu sáu tám vẽ ra một hình ảnh Ngô Tịnh Yên đang gõ một cánh cửa, Tịnh Yên gõ cánh cửa đời, cánh cửa đời không mở, nhà thơ gõ cánh cửa tình yêu, cánh cửa tình yêu không mở, gõ cánh cửa ngày, gõ cánh cửa đêm, cánh cửa ngày cũng như cánh cửa đêm đều đóng kín. Mỗi câu sáu tám là một bức tự họa Ngô Tịnh Yên gõ những cánh cửa không mở, toàn bộ bài thơ là nhà thơ gõ cánh cửa thơ, gõ nhẹ nhàng, cánh cửa thơ mở tức khắc và lớn rộng. Ngay bài thơ mở đầu của *Lãng Mạn Thế Kỷ Hai Mươi*, Ngô Tịnh Yên bước vào trong thế giới thơ qua cánh cửa lớn, rộng mở.

Ngô Tịnh Yên bước vào thế giới thần thoại thi ca thật nhẹ nhàng và thật vững chắc. Thế giới thần thoại đòi hỏi người muốn bước vào đó phải đọc lên được câu thần chú. Thần chú được gìn giữ riêng bởi thiên thần Thi Ca mang cho ai thì người ấy được không phải là mật khẩu của dương gian. Ngô Tịnh Yên làm sao tìm thấy những câu thần chú không biết, chỉ thấy Tịnh Yên đọc lên nhẹ nhàng, đọc lên thần chú một ngàn mới tỉnh *Gánh Thơ Qua Những Chợ Đời*, làm mở rộng cánh cửa thứ nhất. Ngôi nhà thi ca có

nhiều cửa. Cánh cửa thứ nhì mở toang ngay khi nhà thơ nữ đọc lên thân chú khác, tinh khôi *Bolsa*:

Bolsa
mưa ít, nắng nhiều
buổi sáng tổ quốc, buổi chiều quê hương

Bolsa
cũng ráng tròn vương
wương thì tội mà đi thương thế nào

Bolsa
túi đựng vàng thau
trắng đen lẫn lộn nói đâu thành lời

Bolsa
bùng nổ một thời
giọng ca Tuấn Vũ, tuyệt vời Linda...

Thơ cũng như thiên nhiên, như núi non, sông biển: ngọn cao mở ra cho thấy còn ngọn cao hơn. Ngô Tịnh Yên tiếp tục thân nhiên đi lên, vừa đi vừa đọc *Tàn Tro Bay*, đọc *Chiều Tang Nghi Quán*, đọc lên *Tình Buồn*, đọc lên *Tín Điều*..

Khi tôi gặp Ngô Tịnh Yên, tác giả ***Ở Nơi Nào Cũng Có Tình Yêu***, đã ở trong ngôi nhà riêng trong giới Thi Ca. Tôi vẫn giữ kỷ niệm về ngôi nhà của Tịnh Yên có những lối đi vào tuyệt đẹp. Hôm nay tới thăm ngôi nhà của thi sĩ có tên mới ***Lãng Mạn Năm Hai Ngàn*** tôi tưởng trở lại ngôi nhà xưa, nhưng không phải. Nơi ở của thi sĩ đã là kiến trúc mới. Những con đường đất tới ngôi nhà càng khác lạ. Hoa cỏ, ánh sáng và nhã nhạc trên những con đường đó thay đổi màu sắc, đường nét và âm thanh mỗi giờ mỗi phút chớ không phải chỉ lần trước, lần này. Thơ cũng như đời, cũng như nhạc, có dẫn nhập, có khởi đầu, có con đường đất tới ngôi nhà. Nhất là lục bát. Những chữ dẫn đầu mở ra bài thơ, mở ra những đoạn thơ, mở ra mỗi hai câu lục bát, mỗi lần một đổi mới trong thơ của Ngô Tịnh Yên. Bàn tay dắt thơ đi tới, con mắt soi đường thơ, thi nhân trong thơ Ngô Tịnh Yên, mỗi bài mỗi khác, và hơn thế, trong khuôn khổ của mỗi bài lục bát, thi nhân hoàn toàn của riêng, mau chóng trở thành thơ, con mắt của thơ trở thành thơ, con đường đưa tới ngôi nhà có cả những chiếc võng đong đưa, dẫn nhập đã là cả một tiểu truyện có vóc dáng trường thiên. *Gánh tình* mau chóng trở thành *gánh con, gánh ngày, gánh đêm, gánh vui, gánh buồn, gánh đời*... Thi nhân trong thơ Ngô Tịnh Yên còn là con đường biết đổi chỗ, con đường không bao giờ đứng yên một chỗ. *Gánh* ở đầu hai câu sáu tám, *chẻ* ở những vị trí bất định, lúc thì mặc áo danh từ, quay lại đã lộng lẫy động từ, tĩnh từ và trạng từ

Gió đem sợi tóc chẻ hai
Mưa chẻ những giọt ngắn dài vấn vương
Tình yêu chẻ những vết thương
Biệt ly chẻ những con đường lá bay
Hoa hồng chẻ mấy nhánh gai

*Đường ngói chẻ một, bàn tay chẻ mười
Con sông chẻ sóng bồi hồi
Nỗi buồn chẻ nhỏ, nỗi vui chẻ ngàn
Cùi ngo còn dóm bếp than
Lòng tôi ai chẻ những tàn tro bay?*

Ai chẻ những tàn tro bay ? Từ bao giờ ? Từ bao giờ thơ Ngô Tịnh Yên bỗng nhiên có những cung trầm ? Thơ khởi đầu thơ ngay từ những con đường biết đổi màu sắc, đường nét, âm thanh và đổi chỗ, thơ đã thơ ngay từ con đường đưa vào thơ, từ bao giờ xuống những cung trầm ? Làm cho thơ khởi đầu đã là thơ rồi, ở trong sâu còn thơ khác thẳm sâu ? Trong những gian phòng của ngôi nhà từ bao giờ có những bức họa *gánh xong*, bức họa *tổ quốc*, bức họa *quê hương*, bức họa *nỗi buồn chẻ nhỏ*, bức họa *tàn tro bay* ? Lần trước tôi tới thăm ngôi nhà thơ của Tịnh Yên không có, lần này hành lang nào cũng có, gian phòng nào cũng có. Một mình *Bolsa* có tới hai vùng ánh sáng, ở đầu hành lang là vùng ánh sáng sâu thẳm, tận cùng ánh sáng bùng nổ vẫn không kém sâu thẳm. Những bùng nổ và những thẳm sâu, lẫn lộn những vùng ánh sáng chói chang với vùng bán ảnh cũng là gian phòng Tín Điều

*ở trong nhau
có thiếu, thừa
nửa còn diễm tuyệt, nửa chưa viên thành*

*ở trong nhau
có vô tình
nửa mưu toan lạ, nửa rình rập xa*

*ở trong nhau
có thật thà
nửa đem trao tặng, nửa tha thứ lắm*

*ở trong nhau
có hờn căm
nửa xôn xao hận, nửa thâm lặng yêu*

Bạn thích bức nào ? Bức diễm tuyệt và viên thành hay bức mưu toan lạ ? Bức trao tặng hay bức tha thứ ? bức xôn xao hận hay bức thâm lặng yêu ?

Hay bạn muốn đứng một mình và nhìn ngắm

*Ở trong nhau có tượng thờ
đã hoang tàn với bụi mờ thời gian*

Người làm thơ thì biết rằng Tịnh Yên đã bước sang một thời kỳ khác của kỹ thuật thơ, thời kỳ ở bên kia của sự tổng hợp tuyệt vời của những danh từ chung và danh từ riêng, của những từ ngữ cụ thể và từ ngữ trừu tượng của động từ và tĩnh từ chưa từng đứng bên nhau.

Tôi rất thích *những mưu toan lạ, những rình rập xa, những xôn xao hận, những tha thứ lắm*, toàn những bất ngờ, càng yêu mến khi chúng đứng bên nhau thành những bất ngờ khác.

Tôi trang trọng giới thiệu đến bạn đọc những con đường tuyệt đẹp, những thi nhân lóng lánh của *Lãng Mạn Năm Hai Ngàn*. Tôi trang trọng giới thiệu cùng bạn đọc những con đường biết đổi chỗ đưa tới căn nhà Ngô Tịnh Yên gồm những đại sảnh, những thâm cung và cả những hành lang đầy ắp những cảm xúc sống động, tình yêu, tình đời và suy tư, kiến trúc và trần thiết với những kỹ thuật ở những độ cao của kiến trúc thơ và, nhìn xuống, từ đó, là sâu thẳm bất ngờ

Nguyễn Sa

Gánh Thơ Qua Những Chợ Đời

gánh đời
qua những khó khăn
gánh con
sương gió nhọc nhằn sớm khuya
gánh tình
qua những cách lia
gánh mình
nước mắt đầm đìa buồn vui
gánh ngày
gánh những bụi ngùi
gánh đêm
trăn trở tới lui phận người
gánh thơ
qua những chợ đời
gánh xong
hết một kiếp rồi... tịnh yên

Lòng Tôi Ai Chẻ Những Tàn Tro Bay?

Gió đem sợi tóc chẻ hai
Mưa chẻ những giọt ngắn dài vấn vương
Tình yêu chẻ những vết thương
Biệt ly chẻ những con đường lá bay
Hoa hồng chẻ mấy nhánh gai
Đường ngói chẻ một, bàn tay chẻ mười
Con sông chẻ sóng bồi hồi
Nỗi buồn chẻ nhỏ, nỗi vui chẻ ngàn
Củi ngo còn dóm bếp than
Lòng tôi ai chẻ những tàn tro bay?

Tình Buồn NTY

tôi buồn
buồn sưng - buồn căm
trăng không đốt nên sao trầm hương bay ?
tôi buồn
buồn đắng - buồn cay
đường không ngăn ngõ nhưng dài lối đi

tôi buồn
buồn lạ - buồn kỳ
không ai trần trời sao đi chẳng đành

tôi buồn
buồn quẩn - buồn quanh
buồn da buồn diết buồn thanh thoát đời

tôi buồn
buồn đất - buồn trời
mảnh se chẳng đặng tiếc thời chiêm bao

tôi buồn chẳng tại ai đâu
-chỉ mình ta biết tại sao ta buồn-

Cho Tôi Mượn Đỡ Trái Tim

cho tôi mượn đỡ cái vai
mốt mai xin trả lại ngày bình yên
cho tôi mượn đỡ trái tim
mai mốt thề trả lại đêm ngọt ngào
cho tôi mượn đỡ tình đầu
rồi đây trả lại tình sau gấp mười
cho tôi mượn đỡ nụ cười
biết đâu hạnh phúc trả - lời gấp đôi

bằng không cho mượn thì thôi !
đừng nên điều tiếng mà tôi đau lòng
Dec 2-1995

Trả Tình Cho Yêu

qua sông
là chuyến đò ngang

qua năm
là giắc kê vàng tan mau
qua đường
là chẳng nhìn nhau
qua tình
là tới niềm đau khôn cùng
qua xuân
còn pháo rượu nồng
qua hè
còn sắc lửa hồng quanh mây
qua đông
còn tuyết đầy tay
qua thu
còn gió heo may ngập phòng
qua em
tiếng mõ thỉnh không
qua anh
nhà nguyện rung chuông cuối ngày
qua nhau
tạo hóa lá bay
qua đời đám cỏ xanh đầy trong tim

Chiều Tang Nghi Quán

tôi nằm
chết thử nửa giờ
Nghe ba mươi phút bỗng ngỡ ngần dài

tôi nằm
chết thử một giây
Nghe sáu mươi khắc mà thay đổi lòng

tôi nằm
chết thử một hôm
Nghe hăm bốn tiếng không còn một ai

tôi nằm
chết thử nào hay
Chiều tang nghi quán lạnh dài khói hương

Thềm Sao Một Lá Thư Nhà

nơi đây
vẳng tiếng tác kè

ánh sao đom đóm lập lòe trong đêm

nơi đây
không suối mơ nghiêng
tiếng lò ô nổ linh thiêng lửa rừng

nơi đây
thừa nỗi lạnh lùng
thiếu tình ấm áp bao dung thưở nào

nơi đây
thừa ánh đèn màu
thiếu trang soi bóng sương đầu núi xa

nơi đây
thừa bạn thừa ta
thiếu tình tri ngộ lấy mà đãi nhau

thềm sao một lá thư nhàu
nghiêng nghiêng dưới ánh đèn đầu ngoại ô

Điều Răn Thứ 12

không nên ghét - chỉ nên thương
thế nào cũng được vào vườn Eden
yêu thương chớ vội lãng quên
cánh cửa địa ngục mở liền một khi

Bolsa

1.
Bolsa
mưa ít, nắng nhiều
buổi sáng tổ quốc, buổi chiều quê hương

Bolsa
cũng rắng tròn vuông
vương thì tội mà đi thương thế nào

Bolsa
túi đựng vàng thau
trắng đen lẫn lộn nói đâu thành lời

Bolsa

bùng nổ một thời
giọng ca Tuấn Vũ, tuyệt vời Linda

2.

Bolsa
kỷ niệm làm quà
gặp nhau kể lại chuyện xa chuyện gần

Bolsa
yêu ghét một lần
có cần cũng vậy không cần cũng xong

Bolsa
dù có dù không
nơi lòng ai cũng hình dung Sài Gòn

Bolsa
ngân ấy vui buồn
ngân ấy chớp bề mưa nguồn trong nhau

Họa Phẩm Buồn

cỏ mọc xanh
nghĩa địa trắng
linh hồn vàng
hàng cây thánh giá xám nằm ngang
lệ nâu xuôi rớt hai hàng
là trắng – sao mái tóc nàng bạch kim
viết ở MDC- những năm 80

Tín Điều

ở trong nhau
có thiếu, thừa
nửa còn diễm tuyệt, nửa chưa viên thành

ở trong nhau
cố vô tình
nửa mưu toan lạ, nửa rình rập xa

ở trong nhau
cố thật thà
nửa đem trao tặng, nửa tha thứ lắm

ở trong nhau
có hờn căm
nửa xôn xao hận, nửa thâm lặng yêu

ở trong nhau
có tín điều
nửa on mưa móc, nửa thiêu hủy đời

ở trong nhau
có cạm lới
nửa đầy hứa hẹn, nửa voi ước nguyên

ở trong nhau
có mong manh
nửa ngờ trọn vẹn, nửa hoàng cung mơ

ở trong nhau
có bạc vàng
nửa lâu đài mộng, nửa hoàng cung mơ

ở trong nhau có tượng thờ
đã hoang tàn với bụi bờ thời gian

Phiến Loạn

đâu cần phải ở lại đây
lòng nàng bén rễ xanh cây mát rồi
đời chàng nhất khứ mà thôi
hoàng hạc bất phục phản ôi, tiếc gì !
bên nhau có xử lãng trì
con tim phiến loạn đã lì đòn yêu

Hương Buổi Tối

yêu nhau buổi tối là hương
xa nhau buổi tối - đèn đường bơ vơ
có-tên-lạ-mặt ngu ngơ
đốt hết bao thuốc vẫn chưa chịu về
có-tên-lạ-mặt kỳ ghê
đi lui đi tới via hè thần thơ
có-tên-lạ-mặt-ngây-ngô
ba giờ khuya vẫn đứng chờ ai đây ?
yêu nhau buổi tối hương đầy

xa nhau buổi tối hương phai với người
cái-tên-lạ-mặt kia ơi !
mắt rồi còn đứng trách trời, trách ai ?
em đi buổi tối hương bay
anh về còn đứng thờ dài làm chi ?

Đèo

xuống
đèo
lờ bỗng
lững gặp
trắng bắt
mây ngờ
cao mây
lên xanh

Krong-pa Dec 13-3-1988

Trú Giữa Lòng Nhau

một mai
nhớ mắt, nhớ môi
dưới mưa em đứng tiễn người – trông theo

một mai
nguồn lạch gieo neo
gắng mơ mộng để chống chèo cô đơn

một mai
nắng nở tử buồn
cố quên nặng nhẹ để còn nên thơ

một mai
em nhớ bây giờ
với tình lẳng lẳng nói chưa hết lời

một mai
khắp đất cùng trời
nhớ bàn tay ấm một thời gửi trao

một mai
sóng dậy ba đào

xin về trú giữa lòng nhau cuối đời

Mặt Ước

đi đâu
giữa những
con đường ?
cũng quay
trở lại
tâm hồn
tuổi thơ

để ta
trẻ dại
không ngờ
giữa bao
già cõi
mặt mờ
nhân gian

Nói Gì Vấn Vương

mùa rồi
gương vỡ ly tan
Tứ Kỳ ngoạn mặt, quên đàn Bá Nha

mùa rồi
lòng rẽ tay chia
đò sang bến nọ buồn lia mái chèo

mùa rồi
vui ít buồn nhiều
muốn xa, tiếng dũ bậu gieo làm gì ?

mùa rồi
ở kẻ đi người
xót xa còn chẳng, nói gì vấn vương

mùa rồi
rượu lạt trăng sông
cây bông tâm sự, lá bông tâm tình

mùa rồi
về yêu lấy mình

song le, nhớ bóng thương tình vẫn hơn

Hỏi Thăm

How are you ? – cũng bình thường
vẫn chưa qui giữa nhiều nhưng lòng người
còn thấy nhau là đủ rồi
ít ra cũng được một lời hỏi thăm

Sự Thật

một giây lừa dối trăm năm
người yêu lừa dối tình nhân nụ cười
bóng đêm lừa dối mặt trời
thế gian lừa dối cuộc đời đẹp tươi
đôi lừa lừa dối lừa đôi
đám mây lừa dối bầu trời vẫn xanh
chiếc lá lừa dối cây cành
dòng sông lừa dối ngọn ngành trước sau

mình đâu lừa dối được nhau
khi đôi mắt ướt dấu sao được tình ?

Âm Ba Sáo Diều

nổi muôn xưa
đến bây giờ
sợi dây tuổi nhỏ mộng mơ cánh diều

nổi không gian
sáng vào chiều
thương yêu nổi nhớ vào điều lãng quên

nhớ dây đứt
lại còn nguyên
nổi hiên vọng cổ, nổi thêm ca dao

nổi chua cay
với ngọt ngào
nổi mương lạch với dạt dào biển sông

nổi thân quen với lạ lùng
nổi yên vui với bão bùng gió mưa

nói đương nhiên
với bất ngờ
nói phụ phàng với đôi bờ nhớ mong

nói cỏ hoa
với mục đồng
nói con nước lớn nước ròng chia xa

nói sáo diều
với âm ba

Tắm Mưa

Tắm mưa không không ở trường
thả chiếc thuyền giấy theo luồng nước trôi
chờ theo mộng mị xa xôi
chuyện thần tiên của hai người bé con
chỉ biết vui chẳng biết buồn
tung tăng những buổi mưa tuôn từ trời
hai mươi năm mưa vẫn rơi
nhưng chiếc thuyền giấy và người xưa đâu?
tan theo những giọt mưa ngẫu
hay chìm trong bão sóng sâu cuộc đời
mưa giăng dưới lũng trên đồi
nhớ mưa ai tắm cùng tôi thuở nào?

Lý Do Yêu

tại sao
ta phải yêu nhau ?
tại trời xui dại biết sao bây giờ...

tại sao
mình mãi đợi chờ ?
tại vì thời tiết nắng mưa bất thường

tại sao
lại chịu đau thương ?
tại mình hệ lụy chứ còn sao đây ?

tại sao
lòng thấy nhớ hoài
tại con kiến cứ leo dây lạ kỳ

tại sao
còn hỏi làm chi ?
khi trời khóc cũng chỉ vì đất thôi !

Trái Tim Không Có Tuổi Già

thơ là bạn hay là tình ?
là gì cũng đủ làm mình ngất ngư
theo thiên bình đẳng nhất như
quá giang qua cõi thực hư xóa nhòa
trái tim không có tuổi già
nên hay xuống phố la cà đó đây

Người Buồn Một, Ta Buồn Hai

người hạ thủ bất lưu tình
đề ta phải thọ nhục hình nhớ thương
người một nắng chẳng hai sương
đề ta phải lụy trăm đường đắng cay
người buồn một, ta buồn hai
vậy mà cứ nở đóa đày nhau chi ?
từ nay đường ai nấy đi
thôi còn bán tín, bán nghi nỗi gì
April 17-95

Thơ Trên Lưới Internet

mấy con *virus* lộn chuồng
tình yêu đâu phải là còm-piu-to
nên *software* rất mù mờ
bao nhiêu hardisk chứa vừa chữ yêu ?

cái *disk* nào cũng giống nhau
disk hay *disk* dở cứ vào là vui
miễn *program* có đủ rồi
install trọn kiếp trọn đời cũng cam

Vũ Nữ Hồng

sàn nhảy xanh, vũ nữ hồng
dấu son trên má, dấu buồn trong men

với tango viên đặng-ten
có paso doble đảo điên cuộc đời
từng giọt danuble bleu rơi
để valse dậy sóng cả thời đôi mươi
vỡ pha lê những tiếng cười
dài theo những bước không lời nhật thừa
khi vũ điệu theo bóng mờ
lạnh thêm sân khấu về xưa nhớ nàng

Vết Cắt Trên Da

tình yêu
nghiến nát tim ta
đau như vết cắt trên da đôi hờn

tình yêu
tựa trò chơi buồn
xô nhau xuống vực qua truông ngõ ngàng

tình yêu
yếu mệnh nắng vàng
chợt tan khi có mưa giăng chôn nào

tình yêu
chiếc lá bạc màu
phai như tỉnh giấc chiêm bao giữa đời

tình yêu
có lẽ hoang đường
không ! sao thoáng mộng du còn lao đao

tình yêu
có lẽ hư hao
không ! sao ta lại mỗi người một phương

tình yêu
có lẽ thiên đường
không-hề-có-thật-chỉ-lường-gạt-nhau

Xung Tội Với Tình

bởi chung
lỗi hẹn lỗi hò
cho nên bến cũ-con đò khác đưa

bởi chung
lỗi đời lỗi chờ
cho nên người cũ – sang bờ khác duyên

bởi chung
lỗi thế lỗi nguyên
cho nên tình cũ – thay thuyền khác sông

lỗi ta, ta lỗi mọi đàng
mong chi nữa chuyện đá vàng mà mơ

Đêm Lục Bát

đêm đêm
ám khói muội đèn
phòng tôi đóng cửa cài then nhớ người

đêm đêm
ẩn hiện cánh dơi
người yêu đã hóa thành người yêu tinh

đêm đêm
ghì lấy ngực mình
cho hồn vỡ nát những thành quách ma

đêm đêm
u uẩn trắng tà
bóng rời khỏi vách hình là đà bay

đêm đêm tôi thấy tôi gầy

Lãng Mạn Năm 2000

*mừng sinh nhật tròn 6000 năm trái đất
vào lúc 2.00pm ngày 22-10-1996*

mừng sinh nhật sáu ngàn năm
quả địa cầu trái thăng trầm bao nhiêu
chiến tranh, tội ác, tiêu điều
vượt qua - nhờ có tình yêu vĩnh hằng
cuộc đời còn lắm bạo tàn
chút lãng mạn năm hai ngàn tặng nhau

Kim

*gợi chiếc "lá sầu riêng"
cùng "hữu ý tự nhiên kim"*

Kim
chỉ là ngọc cỏ thôi
đủ cho vườn biếc sinh sôi nảy mầm

kim như
một nốt nhạc trầm
đi qua đời sống âm thầm ngân vang

kim về
sợi tóc bay ngang
kim đi
sợi nắng đã vàng vàng thêm

kim là
chiếc lá nghiêng nghiêng
chao qua cơn gió đậu trên vai người

kim mang
bóng dáng nụ cười
chợt băng khuôn giữa những lời dạ thưa

kim tựa
nón lá đơn sơ
bên che nắng đợi bên chờ mưa rơi

kim theo
làn nước hồ trôi
lăn tăn sóng nhẹ đưa nôi mạn thuyền

Bướm Yêu

bướm yêu
phía ngực trái mình
nửa khuya bướm đập lời tình lao xao

bướm yêu
chẳng mộng trời cao
hóa thành hồ điệp trốn vào thân em

bướm yêu
không kể ngày đêm

trong vườn ngục thất êm đêm xà lim

bướm yêu
không thích làm chim
nên xin ở đậu trong tim một người

Rượu Buồn

rượu buồn
khuya dệt mái thon
mưa khô - nắng ướt, trăng vuông – núi tròn

rượu buồn
đá cạn sông mòn
nóng đông - lạnh hạ, lá dòn – gió buông

rượu buồn
xếp áo - đập gương
ngày đen đêm trắng, cặn ngon

rượu buồn

Sadness Wine

Sadness wine
darkness drips through thin roof
dry rain – wet sun, square moon – round mountain

sadness liquor
exhausted stone – erode river
hot winter – cold summer, leaves converge – wind drop

sadness spirit
fold clothes – smash mirror
black day white night, tasty dregs

sadness wine

Kẻ Lụy Tình

yêu người mà chẳng được yêu
tôi ngòl đó tiếc con diều đứt dây
đứt dây cứ buộc lại hoài

trời cao chẳng gió cho dây lụa chiều
dĩ nhiên mây núi cũng trèo
sông sâu vực thẳm cũng liều một phen
muôn đêm là của dăng men
của giường ráo riết hương quen mặn mà
nên con tim mãi thật thà
yêu sáng không đủ yêu qua tới chiều
yêu người có sợ gì yêu
như con diều đó tới liều... đứt dây

The Deeply Lover

I love but not loved
there am I sitting, sorry for the kite with loose thread
broken and tied over and over
blaming the sky without wind that thread
could choose course
of course , I shall climb any mountain
let that deep rivers, chasmy, I will try once
I command the night become ferment
of warm bed keen of close fragrance
therefore, the heart is always truthful
love not enough in the morning but love till evening
not afraid of loving you, I'll dare all
like that kite ever rises, I am willingly risking...
my thread

Dấu Yêu Để Lại Cho Người

dấu yêu
để lại nơi này
chẳng thương, thì cũng những ngày với nhau

dấu yêu
dù chẳng dài lâu
chẳng thương, thì cũng với nhau những ngày

dấu yêu
để lại phương tây
cho phương đông trắng mây bay cuối đèo

dấu yêu
để lại không nhiều
mang theo chi suốt những yêu dấu đời ?

yêu dấu để lại cho người !

Love Imprint Left For Someone

my darling
let's leave our love imprint at this very place
if there might be no longer love between us
we still have days we had each other

my beloved
If it won't last forever
even you never loved me before
we still days we had each other

love dearly
left behind the western
for the eastern is whiten of clouds flying

love dearly
left behind are not much
why I brought along all over my life ?

love dearly to whom I will entrust my love !

Eureka !

tự dung chán cảnh thiên đàng
nên tìm đến chốn niết bàn mà chơi
ở đâu cũng thấy không vui ?
quay về nhân thế làm người tình si

Eureka

suddenly ! fed up with heavens !
I am searching for nirvana to have fun
but to joyce is nowhere ?
so, I would rather return to earth
to be a lover who ia madly in love !

Người Yêu Lấy Vợ Thì Sao ?

người yêu lấy vợ thì sao ?
làm chim ô thước bắc cầu nhân duyên
hay làm một cánh rong mềm
nuông con sông hận đờ thuyền anh xuôi
xin tặng anh một nụ cười
cho anh tử tế với người mai sau
gởi anh đôi chiếu, buồng cau
đôi chăn anh đắp, đôi sào em đeo
mùa thu một chiếc khăn thiêu
hai con loan phượng sớm chiều có nhau
có thêm chùm bông giấy màu
rắc lên chú rể cô dâu chúc mừng
còn đây một phong pháo hồng
nổ tung nước mắt, nổ tung tim mình

dù tặng gì nữa hỡi anh
cũng không giấu được tan tành lòng em

When My Sweetheart Is Going To Marry...

when my sweetheart is going to marry, what will I do ?
I will become a bridge made of crow wings
to ease up new love connection for your love
or like to be soft seaweed
could restraint my waves of depress
and help his love boat sailing through in peace
I could present him a big smile
as indulgent act allowing him to treat new love gently
give him a pair of rush mats, a cluster of arecas
a pair of blankets for his bedtime
a couple of sorrow for me to bear alone
a embroidered handkerchief of autumn
with figure of two pheasant and phoenix
which day and night are never part
plus a packet of confetti
that could be sowed over
new bride and groom as compliments
and then a string of red firecrackers
that will force tears out of my eyes
and squeeze my heart with every explosion

anyway...my sweetheart !
I couldn't hide my heart in blood leaks and wears out

Lưu Niệm

gởi nhau
một góc đời riêng
quê mình oan khuất, oan khiên quê người

gởi nhau
một đỉnh riêng trời
đáy sâu oan khổ chia rời tình ta

gởi nhau
chiếc lá chưa già
mà người oan trái sao là người xưa

gởi nhau
oan uổng đại khờ
đàn bà ơi ! dạ cổ khuya lơ nã nùng

gởi nhau
thơ nát từng dòng
ngâm câu tình nghĩa ngực chùng, dạ đau

Keepsake

send to each other
in a corner of our own life
the Karma derived from bad actions of my homeland
irrelevantly of the foreign country

send to each other
in a summit has our own life
a deep abyss took us apart

send to each other
the leave is not red yet !
but my glaring unfair lover of that years
has become an antiquity

send to each other
the innocence potentially disastrous
from our own doing
oh ! the old musical instrument !
It's terribly sad late at night

send to each other
crushed poems in each line
thinking over love and indebtedness
my soul is heavy and dull

Làm Người

mình về trát phần bôi vôi
leo lên sân khấu cuộc đời sắm vai
làm vua rồi lại ăn mày
chỉ làm người vẫn... tìm hoài không ra

Being Person

let's go back home and make-up again
then get on stage of life and play our role
to be a king or a beggar
but like a human being, where never found yet

Điều Ước Cuối Cùng

yêu người trong bão khôn nguôi
để yêu đời lúc nắng nôi trở trời
giữa cơn vật đổi sao dời
xin còn khoảng trống để ngồi bên nhau

Momentary Love

my heart belong to who ?
I don't know
loving between two of you
had drive me to insanity
feeling like a fool
but I can't let thing flow by
choosing love out of love have torn me apart
the moment when you with me was gone
for a mimentary of my life
deep inside I know I can't smile I can't hide
I was love you tear from my eyes is for you
(Vanny Ngo)

Thoảng Chút Tình Qua

trái tim em thuộc về ai ?
làm sao biết được – tình chia mất tình
đưa em vào chốn điêu linh
hay đưa vào cõi thấy mình ngu ngơ
nhưng thôi đành phải thờ ơ
tình yêu lắm lần che mờ con tim
tình thoảng qua hai đũa mình
cũng là giây phút nghe tình bấp bênh
sâu trong thăm thẳm tim mềm
cho anh nước mắt lòng em khóc thầm
(NTY dịch)

Bạt Ngọc Anh

Đời sống phải chăng bắt đầu bằng hai chữ tình cờ. Tình cờ đến, tình cờ đi, tình cờ mưa, tình cờ nắng, tình cờ cho, tình cờ nhận... Và hai chữ tình cờ, con người cũng dễ quên, không nhớ, trở nên hờ hững, vô tình...

Cầm tập thơ Ngô Tịnh Yên trên tay có thể là sự tình cờ. Đọc thơ Ngô Tịnh Yên lại không thể do một tình cờ, mà là quyết định, là ý muốn không dừng được. Nó có thể xác định, là điều quên, điều nhớ, là yêu, là thương...hay hơn thế nữa, nó là con người, là cuộc đời với cái tâm của nó.

Thơ của Ngô Tịnh Yên không làm dáng bằng những sáo ngữ rỗng tuếch, không bằng tên của những triết nhân cao siêu, tự nó chính là triết lý của cuộc sống, dẫu đời xô ngã vẫn muốn được nâng đầu cao ôm chầm lấy cuộc đời. Là tiếng khóc, là tiếng cười, là tha thiết, là giận hờn, là tìm đến người, là về nội tâm, là đời sống của người dám sống...

Nhìn chung thơ Ngô Tịnh Yên là thế, đọc riêng lục bát của Tịnh Yên ta thấy sự rung động thêm mãnh liệt.

Thơ lục bát với câu sáu, câu tám, vần điệu rõ ràng, nhịp nhàng dễ đọc dễ nhớ, được dùng nhiều trong văn chương bình dân. Sử dụng thơ lục bát, vì thế, tưởng chừng như dễ, nhưng làm được bài lục bát súc tích dễ được mấy ai ?

Điểm khó cho người muốn sử dụng loại thơ lục bát để diễn tả hồn thơ cũng ví như trời chung với đất, buộc phóng khoáng vào hạn hẹp, buộc thanh vào đục...

Nếu không làm có người đã ví ngôn ngữ là ngôn ngữ của tuyệt đối. Đây có lẽ là sự ví von, mà cũng có thể là cách nói rút ra từ câu Thi Tại Ngôn Ngoại, thơ thể hiện ngoài lời, lời thơ đơn giản mà ý thơ thì lồng lộng. Vì cuộc đời vốn vô toàn, chữ tuyệt đối có đó, nhưng luôn luôn vẫn là sự tìm kiếm. Nói đến chữ tuyệt đối trong ngôn ngữ thơ, nhất là thơ lục bát với vần điệu bó buộc, có chi là ý muốn diễn tả những vần thơ đã đạt đến đỉnh cao nghệ thuật, và cái hồn thơ, là đôi mắt sáng ngời chiếu dọi vào tim, giúp tim cảm nhận vẻ đẹp của đất trời; thấy rằng phóng khoáng, hạn hẹp, thanh, đục...là sự bổ túc, có xa mới có gần, có đen mới có trắng, có xấu mới có đẹp.

hãy đọc một số bài trong hơn 30 bài lục bát của Tịnh Yên, để thấy Tịnh Yên đùa
giỡng với những vần lục bát như thế nào ?

*tôi nằm
chết thử nửa giờ
Nghe ba mươi phút bỗng ngỡ ngần dài*

*tôi nằm
chết thử một giây
Nghe sáu mươi khắc mà thay đổi lòng*

*tôi nằm
chết thử một hôm
Nghe hăm bốn tiếng không còn một ai*

*tôi nằm
chết thử nào hay
Chiều tang nghi quán lạnh dài khói hương*

Lời thơ trong bài Chiều Tang Nghi Quán chỉ là một nhắc nhở của Tịnh Yên cái tình người mong manh như sáng nắng chiều mưa, trong đời mỗi người ít ra cũng qua vài lần kinh nghiệm. Tịnh Yên đã nếm thử cái tình người nhỏ nhen, tầm thường, và Tịnh Yên chán nản. Nhưng người trong thơ Tịnh Yên chỗi dậy, muốn tìm đến cái đẹp, cái hoàn mỹ của cuộc đời. Tịnh Yên đi tìm. Cái hoàn mỹ đâu chưa thấy, chỉ thấy:

*Gió đem sợi tóc chẻ hai
Mưa chẻ những giọt ngần dài vấn vương
Tình yêu chẻ những vết thương
Biệt ly chẻ những con đường lá bay
Hoa hồng chẻ mấy nhánh gai
Đường ngói chẻ một, bàn tay chẻ mười
Con sông chẻ sóng bồi hồi
Nỗi buồn chẻ nhỏ, nỗi vui chẻ ngàn
Cúi ngo còn dóm bếp than
Lòng tôi ai chẻ những tàn tro bay?*

Câu kết của bài thơ, tuyệt !Thử tưởng tượng lòng tro nguội, bay vạt vương, rơi rớt đây đó, rồi tan biến vào lòng đất lạnh không còn để lại dấu vết. Ôi ! Đời một con người còn được những gì ! Càng ngẫm nghĩ càng thấy đời sống quả thật là buồn. Thôi thì trước cũng như sau, hãy ráng gánh cuộc đời cho thật nhanh để rồi như câu thơ cuối của bài Gánh Thơ Qua Những Chợ Đời

Gánh xong hết một kiếp rồi...tịnh yên

Lúc chán nản, Tịnh Yên đã muốn phui tay, bỏ hết. Nhưng gánh đời vẫn còn nặng nợ, và một Ngô Tịnh Yên lại bắt đầu xông xáo, bắt đầu đi tìm, tìm đâu cũng không bằng tìm về cõi nhân gian tuy tầm thường nhưng vẫn có những điểm vô thường

*tự dưng chán cảnh thiên đàng
nên tìm đến chốn niết bàn mà chơi
ở đâu cũng thấy không vui ?
quay về nhân thế làm người tình si*

Và cái điều vô thường của nhân gian là Sự Thật, bởi vì dầu sự lừa dối vẫn còn đó, như

*một giây lừa dối trăm năm
người yêu lừa dối tình nhân nụ cười
bóng đêm lừa dối mặt trời
thế gian lừa dối cuộc đời đẹp tươi
đôi lừa lừa dối lừa đôi*

Đã là vợ chồng, mà lúc chưa cưới đã lăm le lừa dối lẫn nhau, sự lừa dối hẳn gần đến chỗ tận cùng. Tuy nhiên có muốn lừa dối mấy đi chăng nữa, thì

*Đám mây lừa dối bầu trời vẫn xanh
chiếc lá lừa dối trên cành
dòng sông lừa dối ngọn ngành trước sau
Cuối cùng sự thật vẫn là sự thật, vì
Minh đâu lừa dối được nhau
khi đôi mắt ướt giầu sao được tình ?*

Bài lục bát Sự Thật đếm được mười câu, hai chữ lừa dối được lặp đi lặp lại tất cả chín lần. Đọc xong không thấy cái dở của sự lặp vận, chỉ thấy ý thơ thêm hay, thêm chải chuốt. Khó cho người làm thơ là ở điểm đó; mà hay cho người đọc cũng ở điểm đó.

Lục bát của Ngô Tịnh Yên không chỉ có thế, nếu đọc đủ sáu chữ cho câu trên, và câu dưới tám chữ thì rõ là bài lục bát. Nhưng nếu đọc theo lối trình bày trong tập thơ như sau

*rượu buồn
khuya dột mái thon
mưa khô - nắng ướt, trăng vuông – núi tròn*

*rượu buồn
đá cạn sông mòn
nóng đông - lạnh hạ, lá dòn – gió buông*

*rượu buồn
xếp áo - đập gương
ngày đen đêm trắng, cặn ngon*

rượu buồn
hay cắt có ta xếp đặt bài thơ theo cách khác, rồi thử cất tiếng ngâm nga

*rượu buồn
khuya dột mái thon
mưa khô
nắng ướt,
trăng vuông núi tròn
rượu buồn
đá cạn sông mòn
nóng đông –
lạnh hạ,
lá dòn –
gió buông*

*rượu buồn
xếp áo đập gương
ngày đen
đêm trắng,
cạn ngon
rượu buồn*

Có phải ta không còn thấy đó là bài lục bát, mà tưởng chừng bài thơ lam theo thể tự do. Đây là những nét đặc sắc của thơ Ngô Tịnh Yên. Dĩ nhiên lục bát của Tịnh Yên không chỉ có thể mà còn thể hiện nhiều nét đẹp khác. Mỗi người, có thể, hãy đọc để tìm thêm nhiều điểm đặc biệt của cái hồn thơ dạt dào đó.

Ngọc Anh

Mục lục:

tựa Nguyên Sa/ 1.gánh thơ qua những chợ đời/ 2.lòng tôi ai chẻ những tàn tro bay/ 3.tình buồn NTY/ 4.cho tôi mượn đỡ trái tim/ 5.trả tình cho yêu/ 6.chiều tang nghi quán/ 7.thèm sao một lá thư nhà/ 8.điều rặng thứ mười hai/ 9.bolsa/ 10. họa phẩm buồn/ 11.tín điều/ 12.phấn loạn/ 13.huong buổi tôi/ 14.đèo/ 15.trú giữa lòng nhau/ 16.mật ước/ 17.nói gì vẫn vương/ 18.hỏi thăm/ 19.sự thật/ 20.âm ba sáo điều/ 21. tắm mưa/ 22.tắm mưa/ 23.lý do yêu/ 24.trái tim không có tuổi già/ 25.người buồn một ta buồn hai/ 26.thơ trên lưới internet/ 27.vũ nữ hồng/ 28.vết cắn trên da/ 29.xung tội với tình/ 30.đêm lục bát/ 31.lãng mạn năm 2000/ 32.kim/ 33.bướm yêu/ 34.rượu buồn, sadness wine/ 35. kẻ lụy tình the deeply lover/ 36.dấu yêu để lại nơi này love imprint/ 37.left for someone/ 38.eureka/ 39.người yêu lấy vợ thì sao when my sweetheart is going to marry/ 40.lưu niệm keepsake/ 41. làm người being person/ 42. điều ước cuộc cùng/ momentary love thoáng chút tình/ bặt ngọc anh

Ngô Tịnh Yên

Nhà thơ. Tên thật **Ngô Thị Tuyết Trinh**. các bút hiệu khác Mimosa, Trà My, sinh tại Sài Gòn.

Hiện định cư tại Hoa Kỳ.

Tác phẩm đã xuất bản :

Ngũ Long Công Chúa (truyện), Ở Nơi Nào Cũng Có Tình Yêu (thơ), Lãng Mạn Năm 2000 (thơ lục bát 1996), Trăng Mật Khỏa Thân (thơ, 2002).

Có bài trên các tuyển tập :

20 Năm Văn Học Việt Nam Hải Ngoại (Khánh Trường , Cao Xuân Huy, Trương Đình Luân, nxb Đại Nam 1995).

(Tác Giả Việt Nam – Lê Bảo Hoàng)

